

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/335
KARAR NO : 2025/487
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: Davacının Halk Eğitim Merkezinde usta öğretici olarak çalışırken, iş akdinin feshi nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :G.A
Vekili : Av. H. Ş. Y
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. M. K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 07/12/1984 - 06/09/2021 tarihleri arasında davalı Bakanlığa bağlı Tuşba Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde usta öğretici olarak görev yaptığını, 06/09/2021 tarihinde iş akdinin feshedilmesi nedeniyle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 1.000 TL kıdem tazminatı alacağının, faiziyle birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Van 2. İş Mahkemesi 07/03/2023 tarih ve E.2022/84, K.2023/237 sayılı kararı ile, davanın kabulü ile; 28.362,27 TL brüt kıdem tazminatı alacağının iş akdinin feshi tarihinden itibaren işleyecek bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine karar vermiş, bu karar davalı vekili tarafından istinaf edilmiştir.

3. **Van Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 19/12/2024 tarih ve E.2023/1075, K.2024/1736 sayılı kararı** ile, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile Van 2. İş Mahkemesinin 07/03/2023 tarih ve E.2022/84, K.2023/237 sayılı kararının 6100 sayılı HMK'nun 353/1-b.2 maddesi uyarınca yeniden esas hakkında hüküm kurulmak üzere ortadan kaldırılmasına, davanın 6100 sayılı HMK' nın 114/1-b ve 115/2. maddeleri gereğince usulden reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut olayda, davacının, davalı bakanlığa ait Halk Eğitim Merkezinde usta öğretici olarak çalıştığı anlaşılmaktadır.

657 sayılı Kanun'un 89. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan esaslarda, ders görevi alacakların taşınması gereken nitelikler, göreve alınma, çalışma koşulları ile yapılacak ödemeler önceden düzenlenmiş, idareye göreve alma ve sonlandırma gibi konularda üstün yetkiler verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında varılan neticede, taraflar arasında iş sözleşmesi



bulunmadığı, çalışma ilişkisinin idarece yapılan görevlendirmeye dayalı olduğu, göreve alınma, çalışma koşulları ile ödenecek ücretin statü hukuku içinde düzenlendiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla taraflar arasındaki ilişki statü hukukuna tabi olup, uyuşmazlığın çözümü iş mahkemelerinin görev alanına girmemektedir. Sosyal Güvenlik Hukuku açısından, primlerin Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödenmesi, davacının özel hukuk kapsamında sözleşme ile çalıştığını göstermez.

Ücret, çalışma saati, süreleri ve benzeri bir çok esaslı çalışma koşulunun statü hukuku içinde önceden düzenlendiği ve idareye üstün yetkiler tanındığı çalışma ilişkisinde, başta İş Kanunu olmak üzere özel hukuk hükümlerinin uygulanması ilişkinin niteliğiyle bağdaşmamaktadır.

Anılan sebeplerle, uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olup, mahkemece, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-b ve 115. maddeleri uyarınca, yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine kararı vermesi gerekirken davanın kabul kararı vermesi hatalı olmuştur.

Dosya kapsamı, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında, davalı vekilinin istinaf başvurusunu kabulü ile, yerel mahkeme kararının kaldırılarak, HMK'nın 353/1-b.2 maddesi uyarınca, yeniden hüküm kurmak gerekmiş, aşağıdaki şekilde karar verme yoluna gidilmiştir..."

4. Davacı vekili bu kez, 28.362,27 TL kıdem tazminatı istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Van 2. İdare Mahkemesi 18/04/2025 tarih ve E.2025/345 sayılı kararı** ile, davacı ile davalı arasında bir hizmet ilişkisi bulunduğu, talep edilen işçi alacaklarının 4857 sayılı İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, 28.362,27 TL kıdem tazminatı alacağının iş akdinin feshi tarihinden itibaren işletilecek mevduata uygulanan en yüksek faiz ile ödenmesine karar verilemsi istemiyle Van 2. İş Mahkemesi 2022/84 esasına kayıtlı davanın açıldığı, anılan davada verilen 19/01/2023 tarih ve 2023/10 sayılı kararın Van Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi'nin 19/12/2024 tarih ve E:2023/1075, K:2024/1736 sayılı kararı ile kaldırılmasına usulden reddine (görevsizlik) karar verilmesi üzerine 23/01/2025 tarihinde kesinleştiği, akabinde davacının talebiyle dosya aslının Mahkememize gönderildiği anlaşılmaktadır.

Davalı idare ile davacı arasında imzalanan sözleşme uyarınca davacının usta öğretici olarak görev yapması, davacının hukuken işçi statüsünde olması, dava konusu uyuşmazlığın İş Kanunu'ndan kaynaklanan kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesine ilişkin olması nedeniyle İş Mahkemeleri Kanunu uyarınca uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu kanaatine varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 15/05/2023 tarih ve E:2023/248, K:2023/372 sayılı kararı da aynı yöndedir."

6. Van 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.



III. İLGİLİ HUKUK

7. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

8. 506 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

9. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...

ifade eder.

..."

10. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

11. 5510 sayılı Kanun'un "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

12. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

13. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

14. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu



mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete’de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

15. 7036 sayılı Kanun'un "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

16. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

17. 7036 sayılı Kanun'un "Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27.



maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, davacının davalı bakanlık bünyesindeki Tuşba Halk Eğitim Müdürlüğünde 07/12/1984 - 06/09/2021 tarihleri arasında, usta öğretici olarak çalıştığı döneme ilişkin kıdem tazminatının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

21. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Van 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Van Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 19/12/2024 tarih ve E.2023/1075, K.2024/1736 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Van 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Van Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 19/12/2024 tarih ve E.2023/1075, K.2024/1736 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

